

Prijs de HEER, want Hij is koning.

- Liturgie:
1. Votum en zegengroet
 2. Antwoordlied: Gz. 101 : 1, 3, 5
 3. Gebed
 4. Lezen uit de Bijbel: Matteüs 28 : 16 - 20
Lucas 24 : 44 - 53
Handelingen 1 : 4 - 11
 5. Lied: Ps. 96 : 1A, 2M, 6V, 8A (wisselzang)
 6. Lezen van de tekst: Psalm 47
 7. Zingen: Ps. 2 : 1, 2, 3, 4
 8. Preek
 9. Amenlied: Ps. 47 : 1, 2, 3, 4
 10. Dankgebed
 11. Collecte
 12. Slotzang aankondigen na collecte
Opwekking 461 (Mijn Jezus. Mijn redder...)
 13. Zegen

Geliefde gemeente van onze Heer Jezus Christus,
broeders en zusters, jongens en meisjes,

Psalm 47. <klik 1> Een psalm die we ongeveer één keer per jaar zingen. Op hemelvaartsdag. Een christelijke traditie. Met dat 'één keer per jaar' staan we ook in een Joodse traditie. Deze psalm werd in Israël gezongen op het Joodse nieuwjaar - Rosj Hasjana.

Nu heb ik deze psalm al vaak laten zingen op hemelvaartsdag en soms ook bij de behandeling van onze belijdenis: "opgevaren naar de hemel en zit aan de rechterhand van God". HC Zondagen 18 en 19.

Maar nooit heb ik over deze Psalm gepreekt. Daarom vond ik dat het er toch eens van moest komen. Vooral omdat zich een vraag aan mij opdrong. <klik 1-2> Deze vraag: *Hoe komt het dat deze oud-testamentische psalm een nieuw-testamentische invulling heeft gekregen?*

Toen deze Psalm werd gedicht was er van een hemelvaart van Jezus nog geen sprake. Wel was er de verwachting van de komst van een groot koning. Maar wie dacht daarbij aan God zelf?

Want dat is het opvallende. Wij zingen met deze psalm over het opvaren, omhoog stijgen van God. "God vaart voor het oog met gejuich omhoog..." Een berijming van: "Onder gejuich steeg God omhoog, de HEER steeg op bij hoorngeschal."

Wat bedoelden de Korachieten met die woorden? Welk opstijgen van de HEER bezongen zij? Laten we proberen daar achter te komen. Mogelijk gaan we dan begrijpen, waarom de christelijke kerk dit lied op de Heer Jezus ging toepassen.

De inhoud van psalm en preek vat ik samen onder het thema: [<klik 2>](#)

Prijs de HEER, want Hij is koning.

Herinnert u zich nog dit beeld? [<klik 3>](#) De lange stoet van rouwauto's die in juli 2014 van de vliegbasis Eindhoven naar de Korporaal van Oudheusenkazerne in Hilversum reed. Het was een dag van nationale rouw.

Rouw om de bijna 300 slachtoffers, die te betreuren waren na het neerhalen van het vliegtuig van Malaysian Airlines MH17 boven Oekraïne. Een onvoorstelbaar grote ramp. In Nederland waren de meeste slachtoffers te betreuren.

Waarom ik hiervoor aandacht vraag bij deze psalm? Omdat ik het als zeer indrukwekkend heb ervaren, dat overal waar de stoet passeerde, [<klik 3-1>](#) de mensen in de handen klapt. Een soort van plechtig applaus.

Dat beeld kwam bij mij op bij het lezen van het 2^e vers van deze psalm. "*Klap in de handen, o volken, juich God toe met jubelzang.*" [<klik 4>](#) Applaudisseren voor God! ... Juichen en jubelen, dat kennen we wel. Wij hebben tal van jubelzangen. Maar applaus?

Voor Gods volk Israël was dat blijkbaar niet vreemd. Een teken van [<klik 4-1>](#) eerbetoon. De lof voor God werd met hand en mond vorm gegeven. Er werd in de handen geklapt en gejuicht.

Wat de reden is voor de oproep tot dit eerbetoon? "*Geducht is de HEER, de Allerhoogste, <klik 4-2> machtige koning van heel de aarde.*" O.k. God de HEER is een groot koning. Maar waarin bleek dat dan? Waarom de oproep om deze God te eren?

"*Volken dwong Hij voor ons op de knieën, naties legde Hij aan onze voeten. Hij koos voor ons een eigen land, de trots van Jakob, het volk dat Hij liefheeft.*" O dat! Israël belijdt dat de HEER, als Koning van heel de aarde, voor zijn volk ruimte heeft gemaakt op aarde.

Hij gaf Israël het land Kanaän tot woongebied. Machtige volken moesten het tegen Israël - onder leiding van Jozua - afleggen. En ook later. Ten tijde van koning David en Salomo, kreeg Israël in Kanaän van alle kanten rust. [<klik 4-3>](#)

Voor Gods volk reden om God te eren. We begrijpen dat wel. Want we vieren ieder jaar bevrijdingsdag. De bevrijding van de bezetting van ons land in 1945. De laatste jaren viert Nederland dat met "*muziekfestivals*".

Maar let op. De Korachieten roepen [<klik 4-4>](#) de volken op de HEER, de aller-hoogste koning, daarvoor te eren! Die volken die door Israël waren onderworpen. Zij moeten erkennen, dat God Koning is van de aarde.

Omdat Hij het land Kanaän aan Israël heeft gegeven. Israël, dat als *geliefd volk van God* wordt aangeduid. Het is zijn eigen volk. Zijn oogappel. God heeft als Israëls koning zijn volk rust, ruimte, vrede en vrijheid, geschonken.

Maar er is meer. Dat God de grote koning van heel de aarde is, werd ook zichtbaar, [<klik 5>](#) toen Hij zijn troon op Sion vestigde. Op de dag dat de *ark* - Gods troon - naar Jeruzalem werd gebracht. Zijn plaats kreeg in Gods heiligdom.

Dat gebeurde onder gejuich, met handgeklap en hoorngeschal. De ramshoorn werd geblazen. De ark ging letterlijk omhoog. De berg op. Vandaar dat *opstijgen!* Maar van [<klik 5-1>](#) een hemelvaart was geen sprake.

Je zou eerder het omgekeerde kunnen zeggen. God die in de hemel woont, [<klik 5-2>](#) zette zijn troon op de aarde. In de tempel in Jeruzalem. Op de Sion. De tempelberg. Een indrukwekkend gebeuren.

De HEER kwam bij zijn volk op aarde wonen. Later komt Hij in Jezus bij de mensen wonen. Immanuël. God met ons. En eens zal Hij in het nieuwe Jeruzalem opnieuw bij zijn volk wonen. Reden genoeg om de HEER te eren. Hij is koning van de aarde.

[<klik 5-3>](#) Herinnert u zich nog hoe Rachab in Jericho reageerde op de komst van Israël? *"Ik weet dat de HEER dit land aan jullie gegeven heeft. Alle inwoners van dit land zijn doodsbang voor jullie, want we hebben gehoord wat de HEER voor jullie gedaan heeft. De HEER, jullie God, is een God die macht heeft in hemel en op aarde."*

En ook wat de Gibeonieten tegen Jozua zeiden? *"De naam van de HEER, uw God, heeft ons hier gebracht, want zijn roem is tot ons doorgedrongen. Onze oudsten en alle inwoners hebben ons gestuurd, om onderwerping aan te bieden en een vredesverdrag te vragen."*

Zo gebeurde het vaker. Denk ook aan de koningin van Seba die koning Salomo bezocht. Zij zei bij het zien van zijn rijkdom en bij het horen van zijn wijsheid: *"Geprezen zij de HEER, uw God, die zoveel behagen in u schept, dat Hij u op de troon van Israël heeft gezet. Zijn liefde voor Israël is zo grenzeloos, dat Hij u als koning heeft aangesteld..."*

Maar, gemeente... Het slot van de psalm lijkt [<klik 6>](#) alle realiteitszin te hebben verloren. We lezen: *"God heerst als koning over de volken. De vorsten van de volken zijn bijeen in het gevolg van Abrahams God. Zij zijn zijn schilden op aarde."*

'Schildwachten' zegt onze vertaling. Dat maakt het niet begrijpelijker. Waartoe dient een schild? Het dient ter bescherming tegen vijandige aanvallen. [<klik 6-1>](#) Zijn de konin-
gen van de volken Gods dienaren, die als schilden hun volk beschermen?

De harde realiteit was onder het oude testament toch, dat de meerderheid van de koningen der volken zich vijandig tegen God en "zijn Gezalfde koning" in Israël keerde. Denk aan [<klik 6-2>](#) Psalm 2.

"Wat drijft de volken, wat bezielt ze toch? Wat is de waanzin toch die zij beramen? De groten staan gewapend tot de slag, de machtigen der wereld spannen samen. 't Is tegen het gezag van God de HEER en tegen zijn gezalfde vorst gericht..."

En als we even een nieuw-testamenteisch uitstapje maken... Wat blijkt van eerbied voor God en de Heer Jezus Christus? De grootmachten van de wereld tonen zich veelal geen dienaars van de Heer.

Om over "schilden van de aarde" maar niet te spreken. Onderdanen zijn hun leven bij [<klik 6-3>](#) tirannen en dictators niet zeker. Ik hoef alleen maar Syrië, Noord Korea, Rusland, China, Zimbabwe en het islamitisch kalifaat te noemen.

Wat moest Israël en wat moeten wij met de verzen 7 en 8 van deze psalm, met de redenen daarvoor in de verzen 9 en 10? De Korachieten roepen heel nadrukkelijk op voor God te zingen als onze koning. Koning van heel de aarde. [<klik 7>](#) "Een feestelijk lied."

Deze laatste uitdrukking is wat onzeker. Een eerdere vertaling had "een kunstig lied". Nog eerder was het: "Psalmzingt met een onderwijzing." Het meest waarschijnlijk lijkt mij, dat het er om gaat, [<klik 7-1>](#) dat je nadenkt bij wat je zingt.

Laat ik het zo zeggen. Als wij bekende psalmen, gezangen of liederen, in de kerk zingen, dan kan dat gebeuren zonder erbij na te denken. Zijn het onbekende psalmen, gezangen of liederen? Dan hebben we meer aandacht voor de melodie dan voor de tekst.

De bedoeling van de Korachieten zal zijn, dat Israël en de volken, [<klik 7-2>](#) heel bewust God als Koning moeten prijzen. Ook al zien ze misschien niets van zijn koningschap. Toch moeten zij in hun lied gelovig belijden, dat God als koning heerst op heel de aarde.

Maar... juist als je erbij nadenkt, [<klik 7-3>](#) dan krijg je die woorden "God is koning van heel de aarde" toch niet over je lippen? Als dat werkelijk zo was, dan zou de toestand van de wereld toch een heel andere zijn?

Als de machthebbers op aarde zich als dienaren van God zouden gedragen, dan zouden de vluchtelingenstromen snel opdrogen. Niet meer op de vlucht voor oorlog en geweld. Geweld zelfs van eigen overheden.

Dan geen enorme aantallen vluchtelingen, [<klik 7-4>](#) die verdrinken in de Middellandse Zee of in de Indische of Stille Oceaan. Hoe meer je er over nadenkt, hoe minder een loflied voor God wordt aangeheven. Toch?

Nee. Toch niet. Dat is nu juist het bijzondere van het geloof. Als het geloof wordt beleden. Beleden in lofzangen. Dan sterkt dat het geloof. Je zingt je als het ware boven de problemen en crises uit. [<klik 8>](#)

Dat heeft niets met gebrek aan realiteitszin te maken. God wil je juist zicht op de realiteit geven. Want het is net als bij het programma "Wie is de mol?": [<klik 8-1>](#) 'Niets is wat het lijkt.' Als je alleen maar kijkt naar wat je ziet? Ja, dan zinkt de moed je in de schoenen. Of slaat de angst je om het hart.

Maar als je gelovig luistert naar wat God zegt. [<klik 8-2>](#) Over Zichzelf zegt. Dan wordt je getroost en bemoedigd. Dan leer je te zingen: "De HEER is mijn licht en mijn behoud, wie zou ik vrezen? Bij de HEER is mijn leven veilig, voor wie zou ik bang zijn?" (Psalm 27)

En laat dan Psalm 47 maar één keer in het jaar gezongen worden. Op het Joodse nieuwjaar en op de christelijke hemelvaartsdag. Juist deze psalm zet het leven op aarde in het stralende licht van God als koning.

O zeker. Het is moeilijk om de gang van zaken op aarde te rijmen met Gods koningschap. Maar laat ik dan dit mogen zeggen. Als je de bijbel erop na leest. En dan niet alleen de stukken die je aanspreken. Maar heel de bijbel.

Dan ontdek je dat God alles wat jij op aarde opmerkt, [<klik 8-3>](#) zelf heeft voorgezegt. Zonder dat Hij daarvan zegt, dat het aan zijn koningschap af doet. Het getuigt juist van zijn koningschap. Maar zijn koningschap is dan ook heel bijzonder.

Juist dat wordt duidelijk in Jezus Christus, onze Heer. [<klik 9>](#) In Hem is het Koninkrijk van God - Gods koningschap - realiteit geworden. Hij kwam uit de hemel naar de aarde om dat koningschap te herstellen en op zich te nemen. Hij heeft dat gedaan.

Hij deed dat [<klik 9-1>](#) niet door kracht of geweld. Niet met het zwaard. Niet met een overmacht aan soldaten of wapens. Maar door te lijden. Door "zijn leven te geven als losprijs voor velen". En dan komen we terecht bij de boodschap van het [<klik 9-2>](#) kruis.

Ja, het kruis van Christus is een 'struikelblok en dwaasheid'. Maar het is wel [<klik 9-3>](#) "de kracht en de wijsheid van God". Door de vijandschap lijdzzaam te ondergaan, heeft Jezus de vijand zijn macht ontnomen.

Wij leren door na te denken over Psalm 47, dat deze psalm in Christus Jezus zijn vervulling vindt. En wel op Gods manier. [<klik 9-4>](#) Heel anders dan wij mensen zouden bedenken. God vestigt zijn koningschap niet met bommen en granaten.

Hij doet dat door het geven van zijn eniggeboren Zoon. En toen die Zoon zichzelf gegeven had. Toen heeft God hem hoog verheven. Tot in zijn troon. In de hemel. [<klik 9-5>](#) "Met alle macht in hemel en op aarde."

Dat is [<klik 9-6>](#) de Heerlijke realiteit waarin wij leven. Heerlijk met een hoofdletter. Want het is de glorie van onze Heer. Hij heeft de vijand van God zijn macht ontnomen. De satan heeft verloren. En dat weet hij. Satan heeft.

Daarom behoeven wij niet te beven. Gemeente, wat hebben we een heerlijke woord voor de wereld. Het woord waarmee Christus Gods koningschap herstelt. Laat alle volken het horen. Het is een woord van vrede, recht en gerechtigheid.

Tenslotte zullen alle mensen, ook de machtigen van de aarde, God en Christus als koning erkennen. Met blijdschap òf knarsetandend. Om dat laatste te voorkomen klinkt nu telkens de oproep. Elke keer als Psalm 47 wordt gezongen.

"Prijs de Heer, want Hij is koning."

Amen.